

عنوان مقاله:

تبیین صلح و جنگ عادلانه در اندیشه اسلام (باتاکید بر اندیشه دفاعی امام خمینی)

محل انتشار:

سی و هفتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 48

نویسنده‌گان:

رضا کرم نیا - دکترای مدیریت دفاعی راهبردی، استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

محمد خرمی نیا - کارشناس ارشد مدیریت و پژوهشگر دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

خلاصه مقاله:

ادیان الهی بهویژه اسلام بر مبنای نظام حاکم طبیعی و با ایجاد هماهنگی میان خواسته‌ای طبیعی و دنبیوی انسان با گرایش‌های معنوی او، به سوی ایجاد برابری، عدالت اجتماعی نظر داشته و خواست و تأمین عدالت اجتماعی برای تحقق آرمان هم بستگی جمعی بشر و ایجاد آرامش و زندگی سالم و صلح آمیز برای انسان می‌باشند. اگر اصل صلح است، آمادگی دفاعی و جهاد چه جایگاهی دارد؟ چارچوب مفهومی صلح و جنگ عادلانه از جمله مفاهیمی بوده که از دیرباز مورد توجه فلاسفه و اندیشمندان قرار گرفته است. اسلام به پیروان خود دستور میدهد با مخالفان اسلام، رفتاری مبتنی بر عدالت داشته باشند. از آنجا که در اندیشه دفاعی اسلام صلح با پیروان ادیان و مذاهب دیگر بعنوان قاعده اساسی در نظر گرفته شده، آیات مربوط به صلح بعنوان اصل و از طرفی چون جنگ و جهاد ضرورت و استثنای است، روش تحقیق در این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و از نوع توصیفی تحلیلی است که از تکنیک تحلیل محتوا استفاده می‌کند. این پژوهش در خصوص رویکرد امام خمینی به صلح و جنگ به سه یافته بنیادی دست یافت. نخست اینکه در دین اسلام و اندیشه امام خمینی^۱ اصل بر صلح است. اندیشه اسلامی بر این امر استوار است که باید برای برقراری و تداوم صلح جهاد کرد و نباید به هر بیانه و انگیزه‌ای حکم به جواز جنگ کرد. دوم این که در دین اسلام و در اندیشه امام خمینی^۱ جنگ به عنوان عملی مشروع مورد تایید دین است. مشروعيت یا به تعییری روابی جنگ محدود به شروط و قیودی است که جز در موارد ضرورت و جز با تحقق آن شروط و قیود نبینوان به جنگ پرداخت. سوم این که بر اساس رویکرد اسلامیو اندیشه دفاعی امام خمینی^۱ محدودیتهایی در شیوه جنگاوری وجود دارد. آیات مربوط به جنگ و صلح نیازمند دلایل محکمی مثل وجود فتنه، دخالت سیاسی، خرابکاری و اخراج مسلمانان از وطن خود است. در این مقاله، درباره مبانی و مولفه‌های و شاخصهای صلح عادلانه و جنگ و جهاد و اهداف آن بحث می‌شود و ارتباط جنگ با مفهوم صلح عادلانه در اسلام و با تاکید بر اندیشه دفاعی امام خمینی^۱ تبیین می‌شود. سوال اصلی مقاله این است که «صلح و جنگ عادلانه در اسلام و اندیشه دفاعی امام خمینی^۱ چیست؟»

کلمات کلیدی:صلح، جنگ، جهاد، اندیشه دفاعی، امام خمینی^۱

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1936039>
